

Секція: Педагогіка

Обручнікова Наталія Дмитрівна

старший викладач кафедри англійської мови

Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій;

аспірант кафедри філософії і освіти дорослих

ЦПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України

м. Київ, Україна

ВІДКРИТА ОСВІТА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Відкрита освіта в умовах воєнного стану стає важливою умовою для забезпечення загального доступу до освіти. У таких надзвичайних обставинах, коли освітні установи можуть бути обмежені або недоступні, відкрита освіта надає можливість студентам та учням продовжувати свій навчальний процес.

Однією з ключових переваг відкритої освіти в умовах воєнного стану є можливість отримувати освіту віддалено. Інтернет та інші технології дозволяють здійснювати дистанційне навчання, навіть якщо фізичний доступ до навчальних закладів обмежений. Це надає студентам та учням можливість зберігати зв'язок з навчанням та отримувати необхідні знання та навички, навіть у складних ситуаціях. В інформаційно-аналітичному збірнику «Освіта України в умовах воєнного стану» говориться: «Система освіти України опинилася в нових реаліях функціонування, а перед освітніми енеджерерами постали такі питання, які до сьогодні ніхто не вирішував» [3, с. 13].

Крім того, відкрита освіта може надати доступ до різноманітних ресурсів, навчальних матеріалів та курсів з різних галузей знань. Це допомагає студентам і учням вибирати та пристосовувати своє навчання до своїх індивідуальних потреб та інтересів.

Як зазначено у науково-методичному збірнику «Освіта України в умовах воєнного стану»: «Функціонування системи освіти в умовах воєнного стану характеризується інтенсивним пошуком нових підходів до навчання, інноваційних форм організації освітнього процесу, ефективних педагогічних та інформаційних технологій» [3, с. 7].

Гнучкість та індивідуалізація стають ключовими аспектами відкритої освіти, особливо в умовах воєнного стану. Відкрита освіта дозволяє студентам вибирати індивідуальні шляхи навчання та надає можливість призначити курси та матеріали, що відповідають їхнім конкретним потребам, інтересам та особистим обставинам. Як зазначено у посібнику «Освітні технології»:» Мета освітнього процесу полягає у реалізації особистісного потенціалу людини, розвитку її творчих (креативних) здібностей, задоволенні потреб особи і суспільства у підготовці компетентних фахівців, конкурентоздатних на національному та міжнародному ринках праці» [1, с. 11].

Умови воєнного стану можуть суттєво відрізнятися для різних студентів. Одні можуть бути обмежені у здійсненні звичайного навчання через фізичні обмеження або доступ до ресурсів. Інші можуть потребувати спеціального навчання або матеріалів, щоб відповідати своїм унікальним умовам. Відкрита освіта відповідає на ці потреби, дозволяючи студентам вибирати предмети, теми та ресурси, які найкраще підходять їхній ситуації.

В статті Віталія Кучер та Тетяни Рожної «Застосування інновацій у процесі організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти в умовах магістратури» зазначено наступне: «Завдяки використанню електронних ресурсів під час організації освітнього процесу можна створити сприятливе освітнє середовище для здобувачів вищої освіти та наукових працівників. Адже цифровізація текстової інформації й застосування мультимедіа надає можливість кожному учаснику освітнього процесу працювати з

різноманітними видами онлайн платформ, що підвищують рівень освітнього процесу.» [2].

Міжнародний обмін знаннями є не менш важливою складовою відкритої освіти, особливо в умовах воєнного стану. Відкрита освіта створює можливість для студентів з українських навчальних закладів обмінюватися знаннями зі світовими колегами та долучатися до міжнародних освітніх ініціатив.

Під час конфлікту або воєнного стану, ізоляція та відсутність можливості фізичної міжнародної співпраці можуть стати серйозними викликами для освітнього процесу. Відкрита освіта вирішує цю проблему, дозволяючи студентам взаємодіяти з однодумцями та експертами з різних країн через віртуальні платформи, онлайн-курси та спільні проекти. Ця можливість сприяє обміну знаннями, розвитку міжкультурного розуміння та розширенню горизонтів студентів, незважаючи на обмеження, пов'язані з воєнним станом.

Отже, відкрита освіта в умовах воєнного стану розширює можливості студентів для міжнародного обміну знаннями, сприяючи їхньому освітньому і культурному збагаченню, підвищуючи рівень інтернаціоналізації та розвитку міжнародних зв'язків.

Висновки. Відкрита освіта стає незамінним інструментом для забезпечення доступу до освіти навіть у важких умовах воєнного конфлікту. Це допомагає зберегти освітні можливості для студентів та учнів, не зважаючи на виклики, пов'язані з війною. Це забезпечує неперервність навчання та дозволяє учням і вчителям залишатися зв'язаними під час конфлікту. Відкрита освіта дозволяє студентам обмінюватися знаннями з колегами з інших країн та долучатися до міжнародних освітніх ініціатив. Це сприяє розширенню горизонтів і підтримує міжнародну співпрацю навіть у воєнних умовах.

Це свідчить про важливість та актуальність відкритої освіти в умовах воєнного стану і підкреслюють її роль у забезпеченні доступу до освіти та підтримці освітнього процесу в ускладнених обставинах.

Література

1. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.
2. Кучер В., Рожнова Т. Застосування інновацій у процесі організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти в умовах магістратури. *Український Педагогічний журнал*. 2023. 3. С. 155–162. URL: <https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/688/730> (дата звернення: 25.09.2023).
3. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність: Науково-методичний збірник / за заг. ред. С. М. Шкарлета. Київ-Чернівці «Букрек», 2022. 140 с.